

Nr 326.

Av herr **Elofsson, Gustaf, m. fl.**, *angående visst förtydligande av lagen om folkpensionering.*

I § 18 i lagen om folkpensionering stadgas, att fattigvårdssamhälle har rätt att, om pensionsberättigad är intagen på fattigvårdssamhället tillhörig anstalt, av dennes folkpension tillgodogöra sig kostnaderna för vården eller försörjningen. Om pensionsberättigad mot avgift, som av fattigvårdssamhälle betalas, får vård eller försörjning på annan anstalt, har fattigvårdssamhälle likaledes rätt att av ifrågavarande persons folkpension erhålla kostnaderna för utgiven vårdavgift eller annan vårdkostnad. Sak samma gäller pensionsberättigad, som är sinnesslö eller sinnessjuk och av denna anledning vårdas på sinnessjukhus. Av folkpension skall dock fattigvårdssamhället lämna den pensionsberättigade fickpengar till ett belopp av 200 kr. per år.

Ovannämnda bestämmelser ha blivit föremål för olika tolkningar. I fråga om pensionsberättigade, som intagits på åldersdomshem, får vederbörande pensionär för vård och försörjning lämna sin pension med avdrag för nyss nämnda 200 kronor till fattigvårdssamhället. Denna princip torde helt överensstämma med vad som avsågs vid riksdagens beslut om den nya folkpensioneringen. Då det däremot gäller sinnesslöa eller sinnessjuka pensionsberättigade, som omhändertagits på statens sinnessjukhus, ha vissa knappast förutsedda konsekvenser uppstått.

Genom de låga vårdavgifterna, antingen 1:50 kr. eller 3 kr. per dag, i förening med gällande bestämmelser om folkpension och bostadstillägg, kunna på sinnessjukhusen intagna pensionsberättigade personer i vissa fall hos vederbörande, fattigvårdsstyrelse eller förmyndare, samla ett sparkapital av folkpensioneringsmedel, vilket vid ägarens död tillfaller dennes arvingar. Med hänsyn till den verkliga vårdkostnaden och innebörden i beslutet om folkpensioneringen kan detta förhållande icke anses tillfredsställande.

Då denna fråga genom motioner i första kammaren av herr Näsgård och herr Andersson i Ovanmyra samt i andra kammaren av herr Johansson i Mysinge blev föremål för riksdagens prövning år 1948, uttalade vederbörande utskott, att ovannämnda förhållande måste anses principiellt felaktigt. Utskottet framhöll vidare, att folkpensioneringen genomförts i sin nuvarande utformning för att tillförsäkra pensionstagarna skälig försörjning. Då samhället beträffande vissa pensionstagare svarar härför genom

vård å anstalt, syntes det utskottet skäligt, att dessas folkpension till huvudsaklig del användes till täckande av samhällets kostnader för vården.

Eftersom förevarande spörsmål berör icke endast de statliga sinnessjukhusens pensionsberättigade vårdtagare utan jämväl vårdtagare vid andra offentliga anstalter, såsom de långvarigt sjuka, borde det enligt utskottets uttalande lösas i ett sammanhang för alla därav berörda kategorier.

Vi dela den uppfattningen som utskottet gav uttryck för i ovannämnda spörsmål. Ehuru samtliga myndigheter, från vilka utskottet inhämtade yttrande, uttalade, att den nuvarande ordningen i förevarande hänseende icke är tillfredsställande, och underströko vikten av att spörsmålet löses, hemställde utskottet att motionerna icke skulle föranleda någon åtgärd med hänsyn till att spörsmålet i hela dess vidd komme att upptagas till prövning och lösas i samband med införande av kostnadsfri sjukvård. Detta blev också riksdagens beslut. Det synes oss icke önskvärt och erforderligt, att förevarande spörsmål lämnas olösta i avvaktan på genomförandet av kostnadsfri sjukhusvård. Som bekant har ikraftträdandet av denna omfattande reform uppskjutits till den 1 juli 1951, och det är icke osannolikt, att ytterligare uppskov kan bli nödvändigt. Med hänsyn härtill och då myndigheterna i ovannämnda yttranden till andra lagutskottet gävo anvisning på olika möjligheter att bringa frågan till en lösning, böra enligt vår mening erforderliga förtydliganden i folkpensioneringslagen kunna ske redan vid 1950 års riksdag.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte för sin del besluta sådant förtydligande av lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, att i motionen påtalade konsekvenser beträffande pensionsförmåner till pensionsberättigade personer, som intagits för långvarig vård på statens sinnessjukhus och vissa andra sjukvårdsanstalter, snarast undanröjas, samt att vederbörande utskott måtte utforma härför erforderliga lagtextändringar.

Stockholm den 26 januari 1950.

Ivar Nilzon.

A. Hermansson.

Gust. Elofsson
i Vä.

Ivar Persson.